

LAK

na nechty

Nitrocelulóza je zložkou každého laku. Je to vysoko horlavý materiál, ktorý je využívaný pri výrobe dynamitu. Síce je nitrocelulóza sama o sebe veľmi krehká a zle sa prichytáva na nechtoch, je to veľmi dôležitá zložka laku, pretože vytvára ochranný film držiaci pohromade ostatné látky. Živice a zmäkčovadlá sú pridávané do nitrocelulózy v laku. Vďačíme im za väčšiu flexibilitu a odolnosť laku voči vode a mydlu. Niekedy sa namiesto zmäkčovadiel používajú aj kombinácie amylu a butylstearátu, ricínového oleja, glycerolu, mastných kyselín a kyseliny octovej. Ďalej sú pridávané rôzne farebné pigmenty, ktoré nahradili používanie rozpustných farbív.

No do lakov na nechty sa pridávajú často aj rôzne zložky, ktoré nie sú bezpečné pre zdravie. Medzi tieto zložky patria aj: DBP (dibutyl ftalát), toluén, formaldehyd, xylén, hliníkový prášok a triphenyl fosfát. DBP, toluén a formaldehyd sú označované niekedy ako veľká trojka. Ak lak obsahuje aj iba jednu z týchto zložiek, lak je nebezpečný pre zdravie používateľa a je lepšie prestať lak používať.

Dibutyl ftalát je ester kyseliny ftalátovej, ktorý má za bežných podmienok formu bezfarebnej kvapaliny. Používa sa ako zmäkčovadlo v plastoch, najmä v PVC. DBP môže spôsobovať podráždenie očí, kože, pľúc a horných dýchacích ciest. Má takisto negatívny vplyv na rast, reprodukčnú schopnosť a vývoj plodu.

Toluén je bezfarebná kvapalina s typickým zápachom, ktorá je často používaná ako priemyselná surovina a riedidlo. Už v sedemdesiatych rokoch sa na Slovensku rozšíril problém zneužívania toluénu narkomanmi. Dodnes ide o markantný problém najmä u chudobnejšej mládeže, nakoľko sú rozpúšťadlá relatívne lacné a dostupné. Toluén spôsobuje nevoľnosť, únavu a bolesti hlavy. Dlhodobou dochádza k vzniku psychóz a poškodeniu obličiek a pečene.

Formaldehyd (metanál, formalín) je najjednoduchší aldehyd. Má štiplavý zápach, ktorý dráždi kožu, oči a dýchacie cesty. Formaldehyd môže poškodiť aj centrálnu nervovú sústavu. Bol klasifikovaný Medzinárodnou agentúrou pre výskum rakoviny ako karcinogén skupiny 1.

V roku 2012 švajčiarska televízna stanica odvysielala reportáž o toxicite lakov na nechty, opierala sa o analýzy z laboratória. Značky podľa analýzy od najtoxickejších po najmenej toxické: Dior, L'Oreal, Maxfactor, Manhattan, Maybelline, Bourgeois, Essie, Essence, H & M.